

(m)

CRÒNICA

HOMENATGE A MARGUERITE YOURCENAR EN EL CENTENARI DEL SEU NAIXEMENT

MONTSERRAT BARDER I MERCÈ OTERO
Seminari Filosofia i Gènere, Universitat de Barcelona

Els articles de Montserrat Gallart i Eulàlia Lledó que s'inclouen en aquest número són fruit de la trobada que en homenatge a Marguerite Yourcenar en el centenari del seu naixement vam celebrar conjuntament el Comitè d'Esriptores del Pen i el Centre Dona i Literatura de la Universitat de Barcelona: una col·laboració enriquidora per les aportacions i el bagatge de cadascuna de les institucions implicades.

La tria del 18 de desembre del 2003 per fer l'acte no va ser casual. Es volia que coincidís amb l'aniversari de la mort de l'escriptora i es va optar per aquest dia. El lloc escollit va ser la seu de l'Ateneu Barcelonès i, malgrat la inconveniència de la data que coincidia amb les eleccions d'aquesta entitat, tanmateix, l'acte va tenir una bona resposta de públic.

A l'entrada a la sala es podia veure una exposició de fotografies de la vida i geografia de l'autora, cedides pel CIDMY (Centre Internacional de Documentació Marguerite Yourcenar a Bèlgica), un centre que, a més, també es va fer ressò d'aquest acte fent-ne difusió entre tots els seus associats/des i públic en general. Es va decorar la sala amb diferents objectes com gerros i espelmes per tal de crear un ambient que facilités la calma i la reflexió al voltant de les paraules de l'autora.

L'acte es va encetar amb la ponència de Montserrat Gallart, filòloga i traductora. La seva intervenció es va centrar, entre d'altres aspectes, amb la presentació de l'escriptora glossant la seva vida i creació literària tot establint vinculacions amb les seves relacions personals.

Tot seguit, Eulàlia Lledó, filòloga i crítica literària, va intervenir sobre la qüestió de la importància del temps en l'obra de Marguerite Yourcenar. Un aspecte clau de la producció yourcenariana que suposa un eix transversal de la seva obra.

Va cloure la primera part Marta Segarra, filòloga i professora universitària, que va analitzar els trets propis del llenguatge i l'obra de Marguerite Yourcenar per arribar a la conclusió de la personalitat inconfusible de les seves creacions literàries.

La segona part de l'acte va consistir en la lectura d'alguns fragments i curts articles de l'obra de Marguerite Yourcenar a càrrec de Rosa Rius, Montse Barderi i Heura Marçal i Ana M. Moix. Cadascuna de les lectores va seleccionar frases, cites o paràgrafs oferint, en conjunt, una miscel·lània de fragments d'obres com *Alexis*, *El denari del somni*, *L'obra negra*, *El temps, gran escultor* o el llibre d'entrevistes *Amb els ulls oberts* a càrrec de Matthieu Galey, entre d'altres. Les dues primeres intervencions aportaven, especialment, punts de vista i posicionaments vitals de l'autora sobre temes tan fonamentals com la religió, l'amor, la llibertat, la qüestió del sagrat o el fet d'escriure. Per la seva banda, Ana M. Moix va llegir l'article *Animales de hermosa piel* del llibre *El tiempo, gran escultor*, un text a favor dels drets dels animals, tema constant en l'obra yourcenariana que, a més, evidenciava la postura de l'autora sobre la qüestió del feminisme.

La lectura dels fragments possibilitava l'aproximació directa a la qualitat literària de l'autora i les ponències donaven elements d'interpretació i de comprensió al conjunt de la seva obra. Així, no només va ser un acte d'homenatge sinó també de difusió de les obres de Yourcenar.

Tota la sessió va ser presentada i conduïda per Mercè Otero, coordinadora de l'acte d'homenatge.

Finalment, el targetó que anunciava l'acte, a més de la imatge de les mans en blanc i negre de l'autora, també incloïa una cita de la traducció que Maria-Mercè Marçal va fer de *El tret de gràcia* de Marguerite Yourcenar que deia: "Si algun cop m'escau de perdre una nit que hauria pogut consagrar al son, al plaer o simplement a la solitud, enraonant a la terrassa d'un cafè amb intel·lectuals tocats de desesperació, sempre els sorprend en afirmar que jo he conegut la felicitat, la veritable".

La cita de la targeta, a més, es deixava llegir com una contrarèplica sobre la darrera novetat literària al voltant de l'autora: *Qué aburrido hubiera sido ser feliz* de Michèle Goslar. Un indicatiu més de les múltiples lectures i riquesa de pensament que s'amaguen en diferents replecs de la primera acadèmica de la llengua francesa.